



Een introductie tot het waterhandhavingsland- schap

- ▶ **Handhaving water?**
- ▶ **Toezichthouders water**
- ▶ **Wat willen we bereiken met handhaving water?**
 - Doelstellingen integraal waterbeleid
 - Handhavingsprioriteiten
- ▶ **Handhavingsprioriteiten realiseren....**
 - Overzicht betrokken toezichthouders
 - Opvolging via CIW



Handhaving water?

- ▶ Zoals gevat door titel XVI DABM (Milieuhandhavingsdecreet)
- ▶ **Wet Onbevaarbare Waterlopen:**
 - Via decreet 26 april 2019 onder toepassing van DABM
 - × Nog geen BVR aanduiden wie toezichthouder kan zijn, of er milieu-inbreuken komen...
- ▶ **Heffingen**
- ▶ **Scheepvaartpolitie**
- ▶ **Transport gevaarlijke stoffen binnenwateren**
- ▶ **Water bestemd voor menselijke consumptie**

Toezichthouders water

▶ De waterbeheerders

- Beheerders bevaarbare
- Provincie en VMM (AOW) onbevaarbare
- “Speciale” gevallen:
 - X VMM (Afd. Rapportering Water)
 - X VMM (Afdeling Integraal Waterbeleid)
 - X VMM (dienst grondwater en lokaal waterbeheer (erkenning boorders grondwater))

▶ Afdeling Handhaving

▶ Lokale toezichthouders: gemeente en intergemeentelijk



▶ Speciale gevallen

- ANB (o.a. oeverzones en pesticidengebruik) en VIM

Toezichthouders water : de waterbeheerders

▶ Bevaarbare waterlopen

- personeelsleden van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken
- personeelsleden Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust
- personeelsleden van nv De Vlaamse Waterweg

▶ Provinciale toezichthouders water

- X Opleidingsvereisten



Toezichthouders water : toezichtopdrachten

= toezicht uitoefenen op de toepassing van de milieuvoorschriften

- ▶ TZH bevaarbare, provinciale TZH, VMM TZH AOW
 - Waterlopen/waterwegen, havens waarvoor men bevoegd is en aanhorigheden
- ▶ Art. 3.2.1. Gecoörd. DIWB (algemeen verbod vervuiling oppervlaktewater)
- ▶ Art. 12, §1, Materialendecreet (achterlaten afval)
- ▶ Art. 1.3.2.1 en 1.3.2.2 Gecoörd. DIWB= oeverzones
 - Bemestingsafstanden, strook 1m geen pesticiden of grondbewerkingen, bouwafstand 5m
- ▶ Art. 1.7.3.3 en 1.7.5.4 Gecoörd. DIWB = toegang tot gronden voor metingen **allerhande**

Toezichthouders water : toezichtopdrachten

Speciale gevallen

▶ **VMM: ARW en AIW**

→ toepassing van de milieuvoorschriften, vermeld in of vastgesteld krachtens:

X Hfst. 2 titel III bescherming opp.water tegen verontreiniging

X het decreet betreffende de omgevingsvergunning

X Art. 1.7.3.3 en 1.7.5.4 Gecoörd. DIWB

▶ **VMM: AOW, dienst grondwater en lokaal waterbeleid**

→ toepassing van de milieuvoorschriften, vermeld in of vastgesteld krachtens titel V, hoofdstuk VI, van het DABM, wat betreft de verplichtingen inzake de erkenning als boorbedrijf, en het gebruik van die erkenning.



Handhaving geen kerntaak voor waterbeheerders

- ▶ **Milieuhandhavingsrapport 2017 cijfers aantal TZH en VTE-inzet**

 - Relatief veel TZH, beperkte tijdsbesteding

- ▶ **VMM**

 - 28 TZH

 - 0,3 VTE (+0,3 VTE adm.ondersteuning)

- ▶ **Voordeel:**

 - Vrije velddelicten: vele ogen op het terrein

- ▶ **Nadelen:**

 - Professionalisering is zo moeilijk, zelfs met verplichte opleiding

 - Provincies/gemeenten

 - Eerder functie als doorgeefluik...

Wat willen we met het integraal waterbeleid bereiken?

- ▶ **Oppervlaktewater in goede toestand:**

- Fysico-chemie

- Ecologische toestand: structuur waterloop, fauna en flora

- ▶ **Grondwater in goede toestand:**

- Fysico-chemie

- Onttrekking in evenwicht aanvulling

- ▶ **Overstromingsrisicobeheer en tegengaan watertekorten:**

- Vastgehouden, hergebruiken, infiltreren, bergen en vertraagde afvoer

- Resistent bouwen en verharderen

- Ruimte voor water

Prioriteiten handhaving water in 2e Maatregelenprogramma (bij SGBP 2016-2021)

▶ Prioritaire gebieden:

→ Speerpuntgebieden: goede toestand 2021

→ Aandachtsgebieden: goede toestand 2027

▶ Thematische prioriteiten:

→ Aansluitingsplicht rioleringen

→ Naleven verplichtingen langs waterlopen en –wegen: oeverzones (mest, pesticiden, 1m grondbewerkingen, bouwverbod), zones advies OV en watertoets

→ Pesticidengebruik openbare diensten en commerciële activiteiten

→ Mestgebruik/Bemesting

Prioriteiten handhaving water in 2e Maatregelenprogramma (MP bij SGBP 2016-2021)

→ Schade door overstromingen vermijden:

X Naleven voorwaarden nav watertoets (bronmaatregelen)

X Vermijden illegale ophogingen in overstromingsgebied

→ Illegale winningen grondwater

→ Bemaling

→ Lozingen, o.a. silo- of erfsappen

→ Erosiebestrijding (oa handhaving BO perceelrandenbeheer)

= veel prioriteiten, alles wat nodig is om doelen integraal waterbeleid te halen

• Moeilijk te handhaven vrije velddelicten: pesticidengebruik, sluikestort en

zwerfvuil

• Bevoegdheden TZH waterbeheerders mbt priors is beperkt....

Prioriteiten handhaving water in MP: wat doen we er mee?

▶ Samenwerken is de boodschap:

→ Materies waarvoor waterbeheerders geen TZH zijn:

X aanspreken bevoegde toezichthouders (samenwerkingsverbanden)

→ Materies waarin waterbeheerders TZH zijn:

X Samenwerking vaak noodzakelijk vanwege specificiteit regelgeving

X Informatiedoorstroming

X Know how

X Nieuwe samenwerkingsverbanden nodig?

→ Samenbrengen van prioriteiten:

Prioriteiten handhaving water in MP: wat doen we er mee?

► Opvolging binnen CIW:

→ (2015,...)

De CIW neemt een rol op tot verdere afstemming van de handhaving in het kader van integraal waterbeleid. O.a. bilateraal overleg met verschillende toezichthouders (VLM, AMI,...)

→ (2015 -2017)

Thematische prioriteiten verder uitgediept via fiche-opvolgingsstelsel, vb

- aansluitplicht (WG Waterzuivering) draaiboek en andere acties in het kader van handhavingsbeleid van de correcte aansluiting privéwaterafvoer

<http://www.integraalwaterbeleid.be/nl/beleidsinstrumenten/hanhaving>

- samenwerking VLM, L&V, depOMG en VMM sensibilisering en aanpassen regelgeving silosappen

Prioriteiten handhaving water in MP: wat doen we er mee?

→ (2015 -2017)

X Opvolging via permanente projectgroep

→ (2018-...)

X Installatie adhoc WG Handhaving om handhavingsinitiatieven te versterken

→ Forum voor kennisdeling

▶ Opleiding handhaving water december 2018

→ Forum om samenwerking te stimuleren

